هشدار ایران به هواپیمای جاسوسی آمریکایی

شبکه «فاکس نیوز» به نقل از مقامات نظامی آمریکا مدعی شد که ایران تهدید کرده است دو هواپیمای جاسوسی آمریکا را که در نزدیکی مرزهای ایران در حال پرواز بوده‌اند، ساقط خواهد کرد. سه مقام نظامی آمریکایی گفته‌اند که ایران شنبه ۱۰ سپتامبر (۲۰ شهریور) تهدید کرده است که دو هواپیمای جاسوسی آمریکا، متعلق به نیروی دریایی این کشور را که در نزدیکی مرزهای ایران در آب‌های خلیج فارس در حال پرواز بوده‌اند با شلیک گلوله ساقط خواهد کرد. به گفته این مقامات آمریکایی، دو هواپیمای نیروی دریایی در دهم سپتامبر با مجموع ۳۳ سرنشین در حال انجام ماموریت در ۱۳ مایلی سواحل ایران در تنگه هرمز و خلیج عمان بوده‌اند.

یادداشت

در آستانه برگزاری نشست جنبش عدم تعهد

یکی مرد جنگی به از صد هزار

مهدی مطهرنیا
تحلیلگر بین‌المللی

نشست عدم تعهد در فضای کنونی نظام بین‌الملل و بعد از فروپاشی نظام دوقطبی حاکم بر آن تا حدود زیادی به یک پرستیژ در حوزه کشورهای در حال توسعه تبدیل شده است... جنبش عدم تعهد جز دوران طلایی نخست آن با بنیانگذارانی چون پیتو و نهرو دارای سوابق کم و بیش روشنی در تاثیرگذاری بر معادلات بین‌المللی است. ما نخستین و نزدیک‌ترین پدیده‌ای را که می‌توانیم در تاریخ عملکرد جنبش عدم تعهد نزدیک به زمان زیست خود بیابیم، نوع موضع‌گیری‌های جنبش عدم تعهد در باب پرونده هسته‌ای ایران در بالغ بر یک دهه مطرح شدن پرونده هسته‌ای ایران در مجامع گوناگون بین‌المللی است. بارها کشورهای غیرمتعهد تحت عنوان گروه «نم» از حق مسلم ایران برای دستیابی به انرژی هسته‌ای استقبال و بارها این کشورها اعلام کرده‌اند که تحریم‌ها علیه ایران ظالمانه است و در نشست‌های متفاوت کشورهای «نم» به‌ویژه در زمانی که ایران ریاست نوبه‌ای و دوره‌ای آن را بر عهده گرفت، این نکات را شاهد بودیم. واقعیت اینجاست که این پرسش باید مطرح شود که تا چه اندازه این بیانیه‌ها در عمل از سوی اعضای «نم» مورد توجه قرار گرفت و تا چه اندازه این موضع‌گیری‌ها توانست بر فرآیند دستیابی ایران به انرژی هسته‌ای صلح آمیز موثر باشد؟ این واقعیت را نمی‌توانیم نادیده بگیریم که امروز گروه کشورهای غیرمتعهد به یک گروه ناهمگون در یک همگرایی بین‌المللی تشریفاتی تبدیل شده است که تنها موجب فرسایش نیروی بسیاری کشورهای عضو آن در سلسله مراتب دستیابی این مقام تشریفاتی می‌شود، به‌گونه‌ای که امروز مراکش و الجزایر نیز در همین بازی وارد شدند و دیگر اعضا را هم بستر این بازی به پای میز رایزنی می‌کشانند. بنابراین معتقدم که غیرمتعهدها بیش از آنکه به فکر آن باشند که چه کسی ریاست این دوره غیرمتعهدها را بر عهده می‌گیرد، یک بار بنشینند و به بازنگری در سازمان و ساختار «نم» و کارکرد آن در وضعیت کنونی و بافت موقعیتی نظام بین‌الملل بپردازند؛ سیاهی لشکر نباید به کار، یکی مرد جنگی به از صد هزار. ۱۱۸ کشور عضو این گروه غیرمتعهد محسوب می‌شوند، ولی آیا این کشورها می‌توانند در یک همگرایی واقع‌گرایانه در برابر همگرایی چند کشور یا قدرت بزرگ بین‌المللی در مسائل منطقه‌ای و جهانی وارد عمل شده و در حقیقت اهداف خود را با تکیه بر توان ۱۱۸ کشور به‌عنوان اعضای فعال جامعه بین‌المللی پیش برند؟ بنابراین باید بگویم که غیرمتعهدها یک امر بسیار خوب، زیبا و نمادی از همگرایی کشورهای به ظاهر مستقل در برابر دو بلوک شرق و غرب هستند که امروزه خود نیز در درون دچار یک بازسازی و بازتعریف جبهه‌های شرق و غرب قرار گرفته‌اند. بنابراین این برخورد با غیرمتعهدها و هزینه‌های متفاوتی که کشورهای گوناگون برای جنبش غیرمتعهد می‌پردازند، به این جهت که همگرایی کشورهای در حال توسعه و مدعی استقلال از دو قطب حاکم بر جهان در نظام نو-دوقطبی سابق را نشان می‌دهد، امری پذیرفتنی است، اما در عمل و عملکرد هرکدام از این اعضا در ارتباط با موضع غیرمتعهدها تاکنون جز چند کشور انگشت‌شمار نتوانسته‌ایم اعضایی برای غیرمتعهدها بیابیم. بنابراین کشوری مانند ایران یا پیشتازی که همسو با ایران به دنبال یک استقلال معنادار در روابط بین‌الملل و نظام بین‌الملل است باید در نوع اعضا و شکل و شیوه جدید برای ایجاد این جنبش و گسترش آن در نظام بین‌الملل تجدیدنظر کند.

> غیرمتعهدها بیش از آنکه به فکر آن باشند که چه کسی ریاست این دوره غیرمتعهدها را بر عهده می‌گیرد، یک بار بنشینند و به بازنگری در سازمان و ساختار «نم» و کارکرد آن در وضعیت کنونی و بافت موقعیتی نظام بین‌الملل بپردازند

کوتاه از دیپلماسی

پانگ سن، سفیر چین در ایران

همکاری‌های نظامی تهران - پکن در آینده نزدیک

پانگ سن، سفیر چین در ایران

یک روز پس از آنکه رسانه‌های روسی خبر از آماده‌سازی جنگنده‌های این کشور برای ادامه همکاری نظامی میان ایران و روسیه از طریق پایگاه نوژه همدان دادند سفیر چین در ایران نیز گفت که به‌زودی تهران و پکن همکاری‌های نظامی با یکدیگر خواهند داشت. پانگ سن سفیر چین در ایران که در نشست خبری شرکت کرده بود، همچنین در مورد شایعه سفر بشار اسد به پکن با تکذیب این خبر گفت: «در صورتی که چنین موضوعی مطرح باشد به‌طور رسمی اعلام خواهیم کرد.» او در ادامه در مورد بحران سوریه گفت که پکن همواره از راهکار مذاکره میان طرفیت متخاصم در سوریه حمایت می‌کند. پانگ سن در ادامه افزود: «چندی پیش فرستاده چین در مسائل سوریه از روسیه، آمریکا، ایران و چند کشور در خاورمیانه بازدید و ضمن در جریان قرار دادن آنها از مواضع چین در رابطه با سوریه، سیاست‌های آنها را جویا شد.» سفیر چین در ایران همچنین گفت که در آینده نزدیک شاهد تبادل هیات‌های نظامی میان ایران و چین خواهیم بود. این دیپلمات چینی در پاسخ به سوالی در مورد قبول فاینانس باز طراحی رآکتور اراک از سوی پکن گفت: «چین به‌عنوان یکی از دو رئیس کارگروه بازسازی رآکتور اراک همواره با طرف‌های مربوط در ایران در ارتباط بوده و همکاری داشته است. اما هر زمان که خبری در این رابطه به دست بیاوریم حتما اطلاع‌رسانی خواهیم کرد، ولی در حال حاضر خبری در این رابطه ندارم.»

پانگ سن همچنین در ادامه در مورد همکاری‌های نظامی و امنیتی تهران و پکن گفت: «هیاتی از ارتش چین و نظامیان ایران، هیات‌های وزارت کشور و امنیت عمومی چین و هیاتی از نیروی انتظامی ایران در آینده نزدیک سفرهایی را به دو کشور انجام می‌دهند.» سفیر چین در ایران در خصوص عضویت ایران در سازمان همکاری‌های شانگهای نیز توضیح داد: «ما همواره از عضویت کامل ایران در این سازمان حمایت کردیم. در بیانیه پایانی سازمان هم به اهمیت عضویت ایران اشاره شد، البته برخی رسانه‌های غربی خلاف این امر را منتشر کردند که حقیقت ندارد.»

ریاست جنبش کشورهای عدم تعهد از ایران به ونزوئلا منتقل می‌شود

پایان ریاست ۴ ساله ایران

آغاز ریاست ایران در جنبش عدم تعهد سال ۱۳۹۱

محسن حسینی
m.hoseini@fdn.ir

هنوز یک ماه از سفر دوره‌ای محمدجواد ظریف، وزیر امور خارجه ایران به کشورهای آمریکای لاتین نمی‌گذرد که او دوباره در راس هیاتی بلندپایه با همراهی دو تن از معاونان و همراهان همیشگی خود یعنی سیدعباس عراقچی معاون امور حقوقی و بین‌المللی وزارت امور خارجه و مجید تخت‌روانچی معاون اروپا و آمریکای وزارت امور خارجه راهی ونزوئلا شد تا در اجلاس وزرای امور خارجه جنبش عدم تعهد شرکت کنند.

قرار است حسن روحانی رئیس‌جمهوری ایران نیز به ونزوئلا سفر کند و در این اجلاس شرکت کند. برنامه‌های این دوره اجلاس جنبش عدم تعهد قرار است ابتدا در قالب جلسات کارشناسان ارشد و نشست وزیران امور خارجه برگزار شود.

سپس در روزهای آتی گردهمایی سران کشورهای عضو جنبش در مارگاریتای ونزوئلا برگزار می‌شود که روحانی برای شرکت در آن جلسه عازم ونزوئلا خواهد شد. جمهوری اسلامی ایران در این اجلاس، ریاست جنبش عدم تعهد را به ونزوئلا واگذار خواهد کرد. طبق برنامه‌ریزی‌های انجام‌شده رئیس‌جمهوری نیز در روزهای آینده به‌منظور شرکت در گردهمایی سران کشورهای عضو این جنبش به ونزوئلا سفر می‌کند.

ایران با پیروزی انقلاب اسلامی به عضویت جنبش کشورهای ناوابسته، که بعدها جنبش کشورهای عدم تعهد نامیده شد، پیوست.

این نهاد بین‌المللی در سال ۱۹۶۱ در جریان جنگ سرد تاسیس شد و کشورهایی که تمایلی به هیچ‌کدام از دو قطب موجود آن روزها نداشتند در قالب این جنبش گردهم آمدند. این جنبش با پایان جنگ سرد همچنان به فعالیت‌های خود ادامه داد و اعضای آن در سال ۲۰۱۲ به ۱۲۰ دولت عضو و ۱۷ عضو ناظر ارتقا پیدا کرد.

یوسیپ بروز تیتو رئیس‌جمهور یوگسلاوی، قوام نکرومه نخستین رئیس‌جمهور غنا، جواهر لعل نهرو اولین نخست‌وزیر هندوستان، احمد سوکارنو و جمال عبدالناصر از چهره‌های اصلی موسس این جنبش محسوب می‌شوند.

جمهوری اسلامی ایران در شانزدهمین دوره نشست جنبش غیرمتعهدها در شهریور ۱۳۹۱ در تهران ریاست این جنبش را برعهده گرفت. دوره ریاست کشورها در این جنبش سه ساله است و طبق برنامه ایران باید در شهریور سال گذشته ریاست را به ونزوئلا تحویل می‌داد، اما مسئولان این کشور به دلیل بحران‌های داخلی و مشکلات سیاسی اقتصادی در ونزوئلا از ایران درخواست کردند تا یک سال آینده نیز به‌عنوان رئیس جنبش کشورهای عدم تعهد فعال بماند. ونزوئلا در سال‌های اخیر و بعد از درگذشت هوگو چاوز با بحران‌های زیادی روبه‌رو بوده است.

اقتصاد این کشور به‌شدت وابسته به نفت است و با سقوط قیمت نفت وضعیت این کشور بیش از پیش آشفته شد. دوره ریاست ایران بر جنبش غیرمتعهدها از مهم‌ترین مقاطع در سرنوشت این جنبش بود.

ایران از فرصت ریاست در این جنبش به‌منظور خلع سلاح بین‌المللی و عدم اشاعه آن استفاده کرد و دنیا را به گسترش خلع سلاح بین‌المللی تشویق کرد. وزیر امور خارجه کشورمان قرار است به همراه رئیس‌جمهور، بعد از شرکت در اجلاس جنبش عدم تعهد، به هاوانا و پس از آن به نیویورک سفر کند.

نیروهای مسلح

تاکید وزیر دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح

بحران سوریه راه‌حل نظامی ندارد

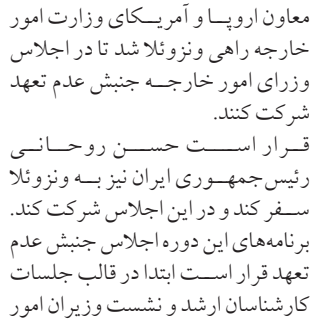

حسین دهقان

آمریکا و روسیه بعد از جلسه‌ای ۱۴ ساعته بر سر موضوع سوریه به توافق رسیدند و بر اساس این توافق آتش‌بسی فراگیر در مناطق مختلف سوریه شکل گرفته است. ایران در مورد این مذاکرات اعلام کرده که توافق صورت گرفته به صورت ناگهانی به دست نیامده و روسیه ایران را در جریان این مذاکرات قرار داده است. حسین دهقان، وزیر دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح نیز در «پی ایت» توافق اعلام کرد: «آنچه اکنون در سوریه مستقر است دولتی قانونی و مشروع است که همگان باید به آن تمکین کنند.»وزیر دفاع ایران که در حاشیه مراسم تشییع پیکر شهید احمد غلامی با خبرنگاران صحبت می‌کرد در مورد آتش‌بس سوریه ایجاد شده نیز توضیح داد: «آتش‌بس سوریه به‌عنوان یک وضعیت مطلوب مورد نظر همه است، اما آنچه نگرانی ایجاد می‌کند این است که پشتیبانی‌کنندگان جریانات تروریستی از این فرصت برای تجهیز و سازماندهی مجدد گروه‌های تروریستی استفاده کنند تا بار دیگر عملیات‌های وحشیانه خودشان را به نسبت قبل بیشتر انجام بدهند. با این حال همگان باید تلاش کنند که آتش‌بس مستقر باشد تا به افرادی که در مناطق محاصره شده قرار دارند امدادرسانی و کمک شود و فضایی ایجاد شود که راه‌حل سیاسی نیز برای سوری‌ها به وجود بیاید.»دهقان، وزیر دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح در پایان نیز بار دیگر موضع رسمی ایران را یادآوری کرد که بحران سوریه هیچ راه‌حل نظامی ندارد.

سیاست خارجه

جابری انصاری برای دیدار با مقامات روسیه به مسکو رفت

اولین دیدار بعد از جلسه ۱۴ ساعته

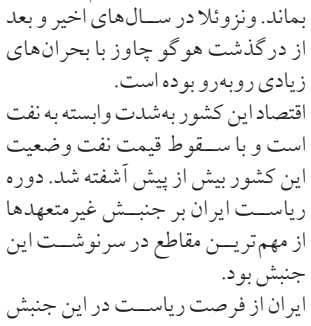

جابری انصاری

دید و بازدیدها میان مقامات ایرانی و روسی ادامه دارد. بعد از آنکه میخاییل بوگدانف، نماینده ویژه پوتین در امور خاورمیانه در تاریخ بیست و پنجم مرداد برای دیدار با حسین جابری انصاری به ایران آمد حالا معاون عربی و آفریقای وزیر امور خارجه کشورمان برای دیدار با این نماینده راهی مسکو شد. قرار است در این سفر انصاری با مسئولان روسیه درباره تحولات منطقه و بحران سوریه رایزنی و گفت‌وگو کند. این گفت‌وگوها از آن جهت اهمیت پیدا می‌کند که نخستین دیدار بعد از توافق روسیه با آمریکا برای ایجاد آتش‌بس در سوریه صورت می‌گیرد.

پیش‌بینی می‌شود محور اصلی مذاکرات این دیپلمات ایرانی در جریان سفر به مسکو، رایزنی در مورد آخرین تحولات بحران سوریه باشد.

در دیدار قبلی بوگدانف و انصاری در تهران، معاون عربی و آفریقای وزارت امور خارجه بعد از دیداری که بیش از دو ساعت طول کشید، اعلام کرد که در آینده نزدیک برای رایزنی بیشتر در ارتباط با تحولات منطقه به روسیه سفر خواهد کرد. حالا با توافق روسیه و آمریکا در مورد بحران سوریه این دیدار اهمیت بیشتری پیدا می‌کند. ایران البته اعلام کرده بود که از طریق منابع روسیه و منابع غیرروسی در جریان مذاکرات آمریکا و روسیه قرار گرفته است و اصل این توافق تغییری در سیاست‌های جمهوری اسلامی ایران در قبال دولت قانونی سوریه ایجاد نخواهد کرد.

وزارت اطلاعات

وزیر اطلاعات:

پرهیز از برخوردهای سلبی باعث آرامش در دانشگاه‌ها شد

محمود علوی، وزیر اطلاعات

وزیر اطلاعات معتقد است احساس امنیت و آرامش روانی در کنار حفظ امنیت ضروری و لازم است. سید محمود علوی که در همایش نمایندگان وزیر علوم در هیات‌های نظارت دانشگاه‌ها، سخنران بود با تاکید بر این مطلب گفت: «آنچه باعث شد در سال‌های اخیر شاهد آرامش و امنیت در محیط‌های دانشگاهی باشیم، رفتار توام با احترام و کرامت با دانشجویان و پرهیز از برخوردهای سلبی بود.» علوی افزود: «در این نوع از نظم و امنیت است که فرهنگ جامعه رشد می‌کند و جامعه روزبه‌روز دین‌مدارتر و با ایمان‌تر می‌شود.»علوی گفت: «آنچه موجب بی‌نظمی و ناهنجاری می‌شود، تحقیر شخصیت انسان‌ها و بی‌احترامی و آنچه موجب آرامش و امنیت است احترام به همدیگر و پرهیز از تخریب شخصیت دیگران است.» وزیر اطلاعات تصریح کرد: «بر همین‌اساس در انتخابات مجلس شورای‌اسلامی در سال گذشته نیز وزارت‌اطلاعات کوشید تا فضای جامعه شاهد تخریب نامزدهای انتخاباتی نباشد و نتیجه این اقدام نیز همان‌گونه که مشاهده شد برگزاری با آرامش انتخابات در سراسر کشور بود.» علوی با تاکید بر حفظ حرمت و شخصیت دانشجویان در همه برخوردهای محیط دانشگاهی افزود: «اگر با سوالات و شبهه دانشجویان مواجه شدیم باید با استدلال ومنطق او را اقناع کنیم زیرا قطعا در صورت برخورد سلبی، با همراهی او مواجه نخواهیم شد.حفظ شان و کرامت انسان‌ها یک تاکتیک ابزاری نیست بلکه دستور دین مبین اسلام است و حفظ شان انسان‌ها اقتضاء می‌کند که با او با احترام و ادب رفتار شود.»

حقوق بشر

در ادامه مذاکرات حقوق بشری

سیسیل؛ میزبان دبیرکل حقوق بشر ایران

محمدجواد لاریجانی

محمدجواد لاریجانی، دبیر ستاد حقوق بشر ایران در راستای توسعه گفت‌وگوها و تعاملات حقوق بشری و قضایی در صدر یک هیات عالی‌رتبه قضایی و حقوق بشری عازم سیسیل ایتالیا شد. گفته می‌شود در این سفر که به‌منظور برگزاری سومین دور از گفت‌وگوهای تخصصی قضایی – حقوق بشری ایران و ایتالیا انجام می‌شود، هیاتی متشکل از مسئولان قضایی، قضات، دیپلمات‌ها و کارشناسان حقوق بشر محمدجواد لاریجانی را همراهی می‌کنند.

پیش از این نیز در پسابرجام و در دیدار میان محمدجواد ظریف و فدریکا موگرینی بنا شد گفت‌وگوهای حقوق بشری میان ایران و اتحادیه اروپا از سر گرفته شود.

محمدجواد لاریجانی هم اگرچه از سیاست‌های وزیر امور خارجه کشورمان مبنی‌بر آمادگی ایران برای گفت‌وگوهای حقوق بشری با اتحادیه اروپا حمایت کرد، اما به سخنان فدریکا موگرینی واکنش نشان داده بود. دبیر ستاد حقوق بشر ایران قبل‌تر گفته بود که ما از موضع وزیر خارجه کشورمان حمایت می‌کنیم، اما طرح و اعمال تحریم علیه افراد و نهادهای جمهوری اسلامی به بهانه نقض حقوق بشر، اقدامی ناموجه و شرم‌آور است و جمهوری اسلامی ایران این اقدامات را نشانه غرض‌ورزی سیاسی می‌داند.

لاریجانی همچنین بر این باور بود که گفت‌وگوهای حقوق بشری ایران و اروپا باید پرده از روی این فریبکاری‌ها بردارد و جمهوری اسلامی ایران را به‌عنوان بزرگ‌ترین دموکراسی منطقه مد نظر داشته باشد.

گفتار

ساداتیان کاردار اسبق ایران در بریتانیا در واکنش به مخالفان FATF و برجام:

مخالفان بگویند در دوران تحریم‌ها با مردم چه کرده‌اند

سیدجلال ساداتیان، از جمله سیاستمداران اصلاح‌طلبی است که تا به امروز در منصب‌های بسیاری به فعالیت پرداخته است؛ از وزارت امور خارجه گرفته تا مجلس شورای اسلامی و شرکت نفت. او حتی از بنیانگذاران سازمان بهزیستی و مدیرکل جلب مشارکت‌های مردمی بود. او که پیشتر کاردار ایران در بریتانیا بوده است در گفت‌وگویی با «ایلنا»، با اشاره به جنجال‌های ایجادشده درخصوص عضویت ایران در FATF تشریح کرد که کارگروه ویژه اقدام مالی، یک نهاد تخصصی بین‌المللی است که با هدف مبارزه با پولشویی و جلوگیری از تامین مالی گروه‌های تروریستی از سوی ۱۹۸ کشور دنیا ایجاد شده است. این دیپلمات ایرانی در این خصوص تفسیر کرد که FATF به‌منظور دستیابی به خواست خود، استانداردهایی را برای روابط مالی و مناسبات میان بانکی تعریف کرده و به کشورها توصیه‌هایی می‌کند تا نوعی شفافیت در روابط بانکی به وجود آید. جلال ساداتیان معتقد است که عزم ایران برای پیوستن به FATF مربوط به این دولت و آن دولت نیست؛ به این دلیل که در دولت قبل ایران تحریم بانکی بود، امکان پیوستن ایران به FATF هم امکان‌پذیر نبود. با این حال شاهد بودیم که گام‌های لازم و نخستین آن قبلا انجام شده و لایحه‌ای را که دولت قبل تهیه کرده بود در مجالس هشتم و نهم به تصویب رسید و شورای نگهبان نیز آن را تایید کرد. او در این گفت‌وگو عنوان می‌کند که معنای عدم پیوستن ایران به FATF آن است که ایران به دنبال شفافیت در مناسبات بانکی خود نیست، عده‌ای فکر می‌کنند بهانه‌ای پیدا کرده‌اند تا به دولت حمله کنند و برجام را زیر سوال ببرند، در حالی که مساله پیوستن یا نپیوستن به FATF ربطی به برجام ندارد. کاردار ایران در بریتانیا خبرداد که مخالفان FATF همان مخالفان برجام هستند که برجام دکان آنها را بست یا در حال بستن آنهاست. از آنجا که در سال پایانی دولت یازدهم هستیم و موعد انتخابات ریاست‌جمهوری در حال نزدیک شدن است، می‌خواهند این تصور را در عامه مردم ایجاد کنند که دولت یازدهم خودفروخته، خائن و غرب‌گراست تا این گونه دولت را به زیر سوال ببرند. ساداتیان که پیشتر عضو نمایندگی ایران در سازمان ملل متحد بوده است با اشاره به برخی نگرانی‌ها درباره FATF بیان کرد که یکی از اهداف FATF، مبارزه با تامین مالی تروریسم است. ایران خود از قربانیان تروریسم است و نقش برجسته‌ای نیز در مبارزه با تروریسم در منطقه دارد و همگان بر نقش ایران به این مساله آگاه هستند. او، FATF را شرط لازمه پیوستن ایران برای برقراری ارتباطات میان‌بانکی در عرصه بین‌المللی دانست و عدم پیوستن ایران در FATF را خودتحریمی نامید، زیرا موجب می‌شود روابط بانکی ایجاد نشود. کاردار اسبق ایران در بریتانیا در پایان یادآور شد که منتقدان FATF لازم است پیش از هر گونه وارد کردن چالش به دولت، ابتدا پاسخگوی عملکرد خود باشند و بگویند در دوران تحریم برای مردم ایران چه کرده‌اند.